

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 855/2025
03.07.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светланае Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Гордане Којић и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због два кривична дела насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Константина Ранкова, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Зрењанину К 612/23 од 02.04.2024. године и Вишег суда у Зрењанину Кж1 222/24 од 04.06.2025. године, у седници већа одржаној дана 03.07.2025. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Константина Ранкова, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Зрењанину К 612/23 од 02.04.2024. године и Вишег суда у Зрењанину Кж1 222/24 од 04.06.2025. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину К 612/23 од 02.04.2024. године окривљени АА оглашен је кривим због два кривична дела насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика, за која су му претходно утврђене казне затвора у трајању од по 2 (два) месеца па му је изречена условна осуда, којом му је утврђена јединствена казна затвора у трајању од 3 (три) месеца, која се неће извршити уколико окривљени за време проверавања у трајању од 1 (једне) године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

На основу одредбе члана 89а у вези члана 78. Кривичног законика према окривљеном је изречена мера безбедности забране приближавања и комуникације са оштећенима ББ и ВВ, па је окривљеном забрањено даље узнемиравање оштећених, у трајању од 1 (једне) године, рачунајући од дана правноснажности пресуде.

На основу одредбе члана 89а став 3. Кривичног законика одређено је да се изречена мера може укинути пре истека времена за које је одређена, ако престану разлози због којих је одређена.

Истом пресудом окривљени је обавезан на плаћање судског паушала у износу од 5.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, док трошкова кривичног поступка није било.

Пресудом Вишег суда у Зрењанину Кж1 222/24 од 04.06.2025. године одбијене су као неосноване жалба ОЈТ у Зрењанину и жалба браниоца окривљеног АА и првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Константин Ранков, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 4) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев и преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе или да исте укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је неоснован.

Бранилац у поднетом захтеву указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП наводима да се побијане правноснажне пресуде заснивају на доказу на коме се по одредбама ЗКП не могу заснивати и то на исказу сведока оштећене ББ, која, као привилеговани сведок, пре испитивања на главном претресу није упозорена на право из члана 94. став 1. тачка 1) ЗКП, односно на право да у предметном поступку може да ускрати сведочење, с обзиром на то да оштећена и окривљени и даље живе у истој кући, односно у „другој трајној заједници живота“, како то наводи бранилац.

Ове наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, Врховни суд оцењује неоснованим.

Одредбом члана 94. став 1. тачка 1) ЗКП, прописано је да је од дужности сведочења ослобођено лице са којим окривљени живи у браку, ванбрачној и другој трајној заједници живота.

Према томе, однос са окривљеним из цитиране законске одредбе треба да постоји у време када сведок треба да да исказ.

Одредбом члана 2. став 1. тачка 25) ЗКП прописано је да је „друга трајна заједница живота“ заједница два лица која по трајању и узајамним обавезама има одлике породичног живота. У смислу наведене одредбе, за ослобођење од дужности сведочења по овом основу, потребно је постојање заједнице са окривљеним која својим трајањем и узајамним обавезама указује на одлике породичног живота.

Из записника о испитивању сведока пред ОЈТ у Зрењанину Кт 848/23 од 26.10.2023. године произилази да је сведок ББ пре почетка испитивања изјавила да јој је окривљени супруг и да је упозорена на разлоге ослобођења од дужности сведочења из члана 94. став 1. ЗКП, али да се одрекла тог права и изјавила да жели да сведочи.

Из записника о главном претресу у предмету К 612/23, сачињеним пред Основним судом у Зрењанину дана 02.04.2024. године, произилази да је сведок ББ, пре почетка испитивања, на питање суда да ли је у сродству са окривљеним, изјавила да није, те да са њим није ни у завади. Навела је да јој је окривљени бивши супруг, а да су се развели пре око два месеца. Том приликом је од стране суда упозорена у складу са одредбама чланова 95. и 96. ЗКП. Додала је да након развода и даље живе у заједничкој кући, да свако од њих има своју собу, док остале просторије користе заједнички и да јој окривљени повремено помаже око кућних послова.

Дакле, како из списка предмета произилази да сведок ББ у време давања исказа на главном претресу дана 02.04.2024. године није спадала у категорију привилегованих сведока у складу са одредбом члана 94. став 1. ЗКП, то по оцени Врховног суда, супротно наводима браниоца окривљеног, суд није био дужан да исту сходно наведеној одредби упозори на могућност ослобођења од дужности сведочења, због чега исказ сведока оштећене ББ не представља незаконит доказ и суд је на њему могао засновати побијану правноснажну пресуду.

Такође, сама чињеница да су окривљени и оштећена након развода наставили да живе у истој кући и користе заједничке просторије, без постојања међусобне емотивне, економске и животне повезаности, не може се сматрати другом трајном заједницом живота у смислу члана 2. став 1. тачка 25) ЗКП, јер таква заједница по закону мора имати одлике породичног живота, које у конкретном случају очигледно изостају.

С обзиром на изнето, а како из списка произилази да је сведок оштећена ББ приликом давања исказа на главном претресу није имала статус привилегованог сведока, а на главном претресу је испитана у складу са законским одредбама које се односе на испитивање сведока, то наведени исказ, представља законит доказ који је могао бити коришћен у кривичном поступку, због чега је Врховни суд, оценио као неосноване наводе захтева за заштиту законитости да су побијане правноснажне пресуде донете уз повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Поред овога, бранилац окривљеног као разлог подношења захтева за заштиту законитости наводи повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, не образлажући правну природу истакнуте повреде, већ својим наводима у образложењу захтева полемише са исказима сведока и оспорава чињенична утврђења суда у погледу постојања битних елемената кривичног дела за које је оглашен кривим, чиме по оцени Врховног суда, указује на повреду одредбе члана 440. ЗКП. Такође, у поднетом захтеву, као разлог његовог подношења бранилац наводи повреду кривичног закона из члана 439. тачка 4) ЗКП.

Међутим, Врховни суд се у оцену ових навода није упуштао, јер повреде одредби чланова 439. тачка 4) и 440. ЗКП, не представљају законом прописане разлоге у смислу

члана 485. став 4. ЗКП због којих окривљени преко браниоца може поднети захтев за заштиту законитости.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП донета је одлука као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић,с.р.**

**Председник већа-судија,
Светлана Томић Јокић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић